

El llenguatge Els correctors espontanis

17/VI/1979

A un lector del nostre company Espinàs no li ha semblat prou bé que fes servir la paraula mescla en un dels seus admirables articles i sense pensar-s'hi gaire —si més no, sense informar-se degudament— l'ha retallat i l'hi ha enviat, anònimament, sense cap comentari, només amb el mot mescla subratllat i amb la proposta de substituir-lo per barreja (que escriu, a més, amb faltes d'ortografia).

Vet aquí una pràctica molt usual a casa nostra: l'esmena de textos publicats que són enviats a llurs autors o responsables, a cops amb el nom i l'adreça del corrector espontani, d'altres d'una manera anònima; algunes vegades amb raonaments molt atents i constructius i unes altres amb comentaris despectius i mortificadors. I, encara, sense que resultin escasses aquelles en què condemnen un mot o una solució gramatical d'una bondat irreprotxable per una altra que són totalment inadmissibles. És cert que avui apareixen algunes publicacions amb una descurança idiomàtica tan exagerada que han d'induir sens dubte molts lectors sensibles a aquesta qüestió i alhora ben informats a fer-ho observar als que en tenen la responsabilitat. Però l'oportunitat d'aquesta iniciativa

pot ésser discutible perquè, com hem vist, els casos són molt variats i ho són també —i cal tenir-ho en compte— les condicions en què s'ha d'enllestir una publicació. Una cosa, això sí, és inquestionable: qui es decideixi a esmenar els altres ho ha de fer amb la informació necessària, amb ple coneixement de causa, basant-se en l'autoritat reconeguda i no en simples intuïcions, en idees personals o en coneixences imprecises i vagues.

Si l'anònim corrector del nostre amic Espinàs s'hagués pres la molestia elemental de consultar qualsevol diccionari català hi hauria trobat, al lloc corresponent de l'ordenació alfabètica, no únicament el mot mescla sinó també mitja dotzena més de la mateixa família, entre ells, és clar, el verb mesclar. I que s'hi estableix clarament la sinonímia entre barrejar i mesclar. Però no ho ha fet: s'ha refiat del que sabia o del que creia saber. Què hi farem! Si ens il·legia, li voldríem advertir, si mai troba en un text mots com flotar, buscar o quedar, i té la temptació de proposar a l'autor que un altre cop els substitueixi per mancar, surar, cercar i restar, que abans de fer-ho no s'estigui de comprovar si els primers no són al diccionari.

Albert Jane